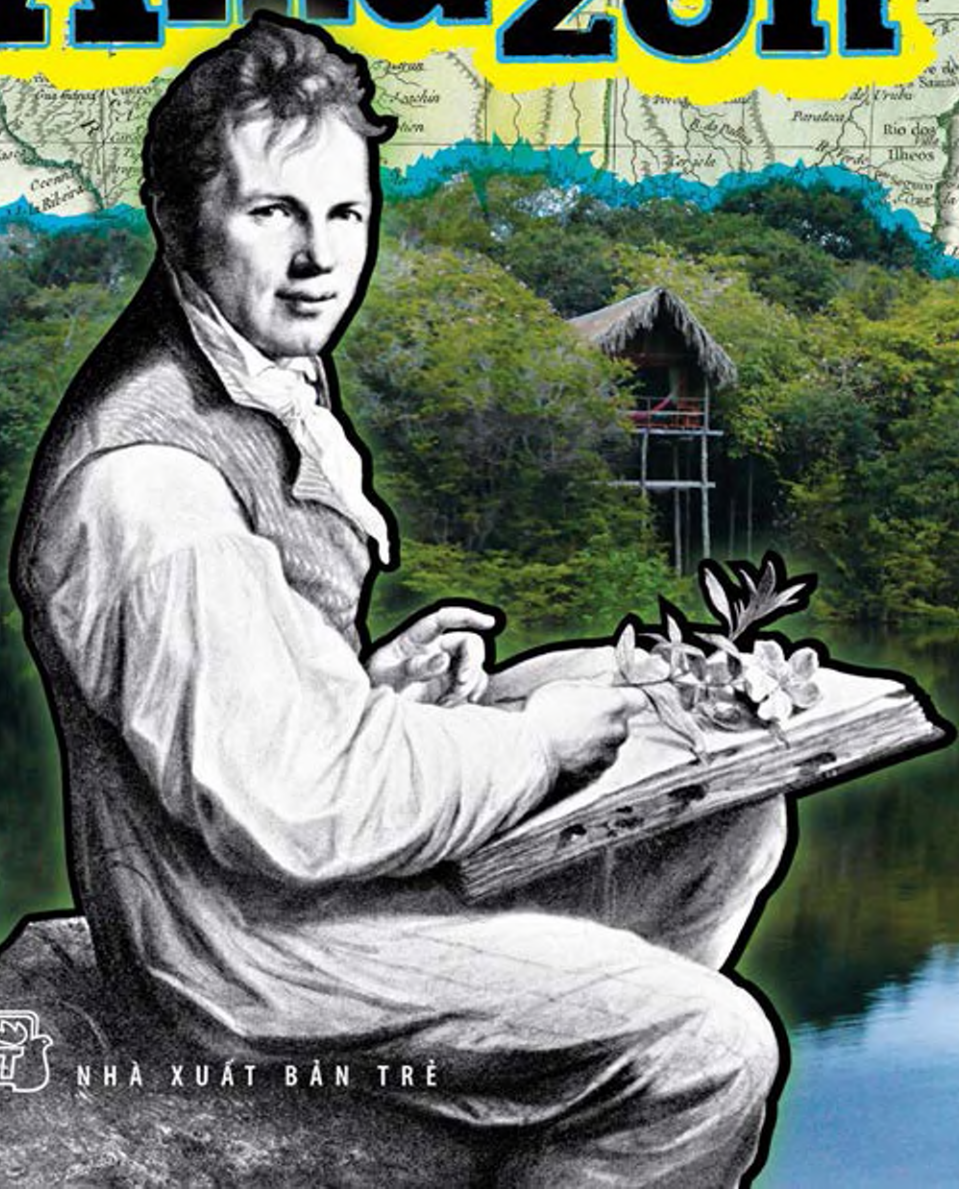

PAROISSE
PAYS DE L'AMAZON
Par Robert de Vaugondt
C.F. Delamarche
1806

**Những Mẫu Chuyện
Khám Phá**

JANE BINGHAM

Amazon

NHÀ XUẤT BẢN TRẺ

**Những Mẩu Chuyện
Khám Phá**

JANE BINGHAM

Amazon

Linh Thư dịch

NHÀ XUẤT BẢN TRẺ

The Amazon. - (Explorer Tales)
Original copyright by Capstone Global Library Limited
© 2013 by Jane Bingham
Xuất bản theo thỏa thuận với Capstone Global Library Limited
Bản Tiếng Việt © Nhà xuất bản Trẻ, 2015

BIỂU GHI BIÊN MỤC TRƯỚC XUẤT BẢN DO THƯ VIỆN KHTH TP.HCM THỰC HIỆN
General Sciences Library Cataloging-in-Publication Data

Bingham, Jane

Amazon / Jane Bingham ; Linh Thư dịch. - T.P. Hồ Chí Minh : Trẻ, 2015
32 tr. : 26 cm. - (Những mẩu chuyện khám phá = Explorer tales).
Nguyên bản : Amazon.

1. Sinh thái học -- Vùng sông Amazon -- Văn học thanh thiếu niên. 2. Sinh học cộng đồng --
Vùng sông Amazon -- Văn học thanh thiếu niên. 3. Sông Amazon -- Văn học thanh thiếu niên. I.
Linh Thư.

577.098616 -- ddc 23
B613

Mục lục

Amazon kỳ thú.....	4
Săn tìm vàng.....	8
Chuyến đi đầu tiên trên sông Amazon.....	10
Cuộc phiêu lưu của Isabela	16
Người đàn ông yêu chim muông	22
Khám phá Amazon ngày nay	26
Những cột mốc	28
Bảng thuật ngữ	30
Trang chú dẫn	31

Amazon kỳ thú

Rừng mưa nhiệt đới Amazon tối tăm, ẩm thấp và đầy nguy hiểm. Đây là nơi cư trú của hàng triệu loài động vật và thực vật. Trung tâm của khu rừng là dòng sông Amazon. Nó dài hơn 6.000km vắt ngang qua Nam Mỹ.

BẠN BIẾT KHÔNG?

Rừng mưa nhiệt đới Amazon rất rộng lớn, ước tính có thể bao phủ 2/3 diện tích của nước Mỹ.

báo đốm

Rừng mưa nhiệt đới ẩn chứa đầy hiểm nguy. Những con báo đốm âm thầm chờ chờ vồ mồi. Những con rắn trườn trên các thân cây. Những chú cá răng đao ăn thịt người lướt trên các dòng sông. Cá răng đao có thể rửa hết thịt bạn chỉ trong vòng 5 phút!

Người Amazon bản địa thông thạo cách sinh tồn nơi rừng rậm. Họ vừa là những tay săn bắn thiện xạ vừa là những nhà nông giàu kinh nghiệm.

Săn tìm vàng

Vào những năm 1500, nhiều tay thám hiểm gan dạ đã rời châu Âu, hướng tới Nam Mỹ. Họ đã nghe nhiều câu chuyện về thành phố El Dorado có rất nhiều vàng và được cai trị bởi một ông vua rành rẽ ma thuật và dát vàng khắp người.

BẠN BIẾT KHÔNG?

Quốc vương của El Dorado
được dát bụi vàng lên người.

Chuyến đi đầu tiên trên sông Amazon

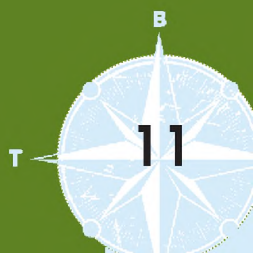
Francisco de Orellana là nhà thám hiểm người Tây Ban Nha. Năm 1541, ông tổ chức **chuyến thám hiểm** đi tìm **El Dorado**. Sau 10 tháng, lương thực của đoàn cạn kiệt. Nhưng Orellana có một kế hoạch. Ông ra lệnh cho mọi người đóng một chiếc thuyền. Sau đó, ông ra đi cùng với 50 người, hứa hẹn sẽ quay lại cùng với thực phẩm.

Những nhà thám hiểm
Tây Ban Nha gặp gỡ
người dân bản xứ.

Chiếc thuyền của Orellana nhanh chóng xuôi dòng sông Napo (xem bản đồ trang 13). Tháng 8 năm 1542, những nhà thám hiểm ấy đã đến sông Amazon.

Du lịch trên sông rất nguy hiểm đây!

ĐẠI TÂY
DƯƠNG

0 400 800 dặm
0 400 800 km

Tuyến đường
đi của Orellana

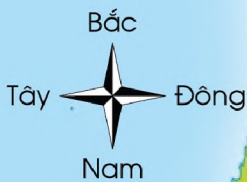
Quito

Sông Napo

Sông Amazon

dãy núi

THÁI BÌNH
DƯƠNG

Hầu hết những ngôi nhà ở Amazon đều xây trên những cột chống bởi trên sông thường xảy ra lũ lụt.

Những nhà thám hiểm xuôi thuyền chậm chậm trên sông Amazon. Họ nhìn thấy nhiều nhà cửa và nông trại. Những người **bản địa** cho họ thức ăn. Nhiều mũi tên tẩm độc bắn thẳng vào thuyền của họ! Cuối cùng, họ đến Đại Tây Dương, và là những người châu Âu đầu tiên đi thuyền dọc chiều dài sông Amazon.

Orellana và những
người đồng hành đã
phiêu lưu trên chiếc
thuyền như thế này.

Cuộc phiêu lưu của Isabela

Năm 1749, một người đàn ông tên Jean Godin đã di chuyển từ Riobamba đến Cayenne (xem bản đồ ở trang 17). Đó là hành trình dài hơn 5000km. Jean để vợ mình - Isabela - ở lại Riobamba.

Isabela và Jean đã sống xa nhau suốt nhiều năm.

Jean nghĩ rằng anh sẽ sớm trở về nhà. Nhưng anh đã không được phép rời khỏi Cayenne. Sau nhiều năm sống cô đơn, Jean cho một chiếc thuyền đến Lagunas để đón Isabela.

Để lên chiếc thuyền, Isabela phải đến Lagunas. Năm 1769, bà khởi hành cùng với 42 người. Họ vượt qua dãy núi Andes và băng rừng; nhiều người đã chết vì **kiệt sức**; một số khác bị loài dơi quỷ tấn công; chỉ mỗi mình Isabela sống sót.

BẠN BIẾT KHÔNG?

Dơi quỉ có thể gây ra căn bệnh chết người gọi là **bệnh dại**.

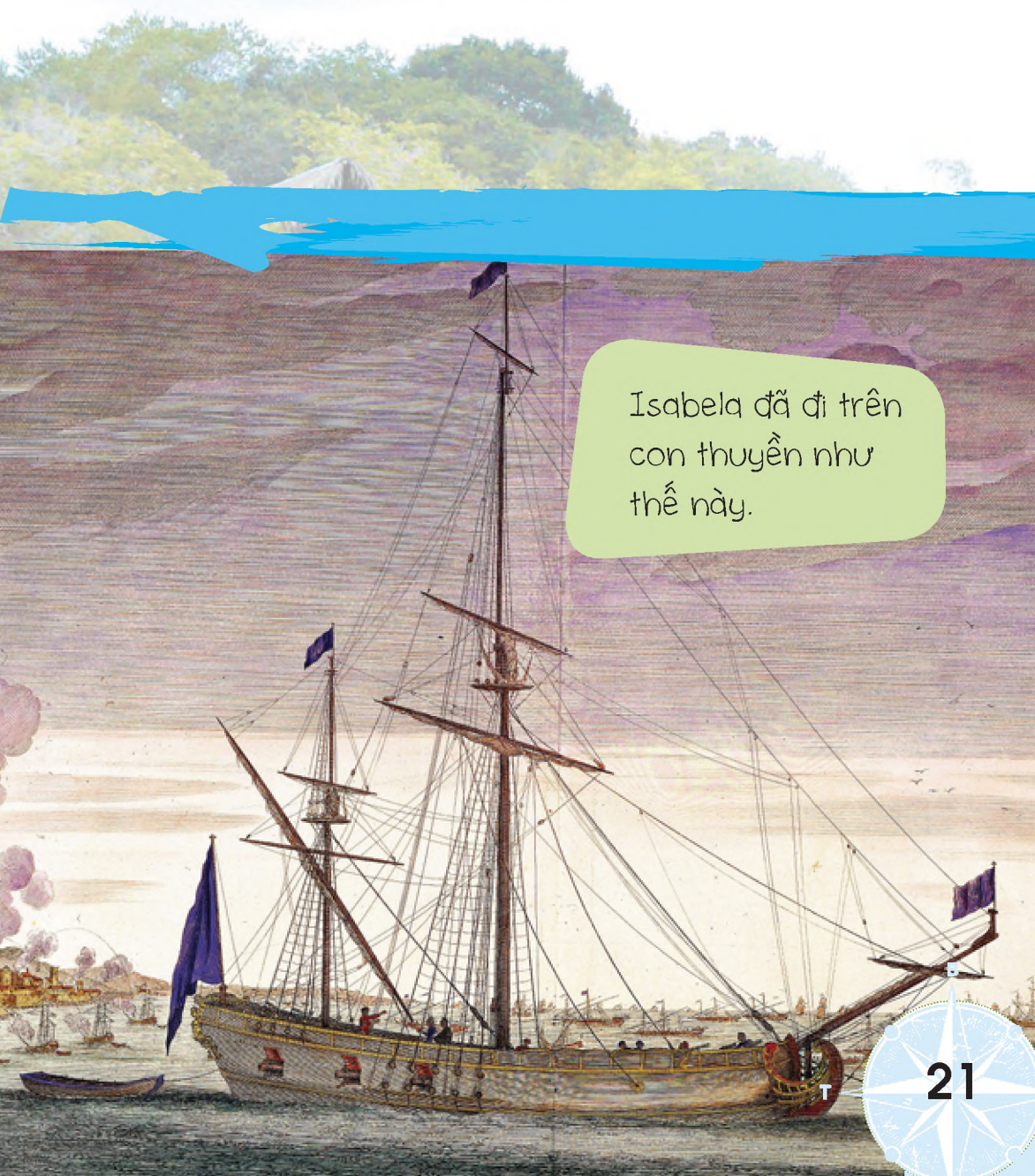
Isabela **loạng choạng** bước đi trong rừng mưa nhiệt đới. Cuối cùng sau 9 ngày, cô gặp vài **người bản địa**. Họ chăm sóc cô cho đến khi cô khỏe hơn. Sau đó, họ đưa Isabela đến con thuyền của cô.

Con thuyền đưa Isabela đi dọc theo sông Amazon. Sau đó, nó chu du trên biển đến Cayenne. Sau bao gian nan, Isabela và Jean đã gặp lại nhau.

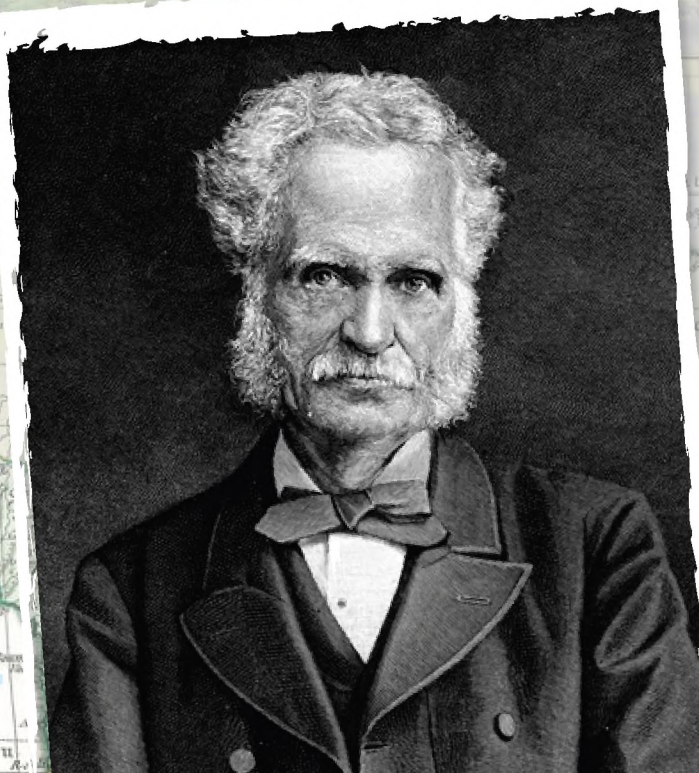
Isabela đã đi trên con thuyền như thế này.

Người đàn ông yêu chim muông

Henry Bates là một chuyên gia về thế giới hoang dã. Năm 1848, ông đi đến Nam Mỹ để nghiên cứu về các sinh vật quý hiếm. Đầu tiên, ông sống ở Pará, gần biển. Nhưng ông lại muốn đi thám hiểm sâu vào rừng mưa nhiệt đới. Vì vậy, ông đã thực hiện chuyến du hành trên sông Amazon.

ĐẠI TÂY
DƯƠNG

0 400 800 dặm
0 400 800 km

Tuyến đường
đi của Bates

Tefé

Sông Amazon

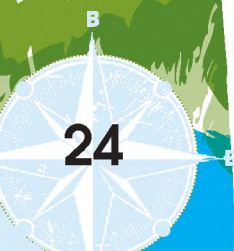
Pará

Bates đã ở đây
trong 4 năm rưỡi

THÁI BÌNH
DƯƠNG

Bates đã ở trong rừng mưa nhiệt đới tất cả 11 năm. Ông đã nhìn thấy loài **chim toucan** với cái mỏ to lớn, sắc sỡ. Ông cũng nhìn thấy những chú **chim ruồi** bé xíu và những con nhện khổng lồ. Thậm chí ông còn chứng kiến nhện ăn thịt một chú chim!

BẠN BIẾT KHÔNG?

Bates từng săn sóc một chú chim toucan bị bệnh cho đến khi nó hồi phục. Chú chim này trở thành bạn của ông, và họ còn cùng nhau chia sẻ bữa ăn.

Khám phá Amazon ngày nay

Ngày nay, người ta vẫn thám hiểm Amazon. Các nhà thám hiểm đi tìm những thành phố đã mất. Các nhà khoa học tìm kiếm các loài thực vật. Trong thế kỷ 21, Amazon vẫn là một địa điểm đầy huyền bí và thú vị.

A photograph showing two men in a tropical setting, likely the Amazon, engaged in an archaeological excavation. The man in the foreground, wearing a red t-shirt, is using a tool to dig into the dark, rich soil. Another man in a white t-shirt is visible behind him, also working. The background shows a dense forest and a clear blue sky.

Các nhà khoa học đào tìm đồ gốm của những người cổ xưa.

BẠN BIẾT KHÔNG?

Những loài thực vật trong rừng mưa nhiệt đới Amazon được điều chế thành thuốc để điều trị nhiều căn bệnh hiện nay.

Những cột mốc

Vào
những
năm
1500:

Những nhà thám hiểm Tây Ban Nha và Bồ Đào Nha bắt đầu du hành đến Nam Mỹ.

1541-
1542:

Francisco Orellana cùng thủy thủ đoàn chu du dọc suốt chiều dài sông Amazon.

1769-
1770:

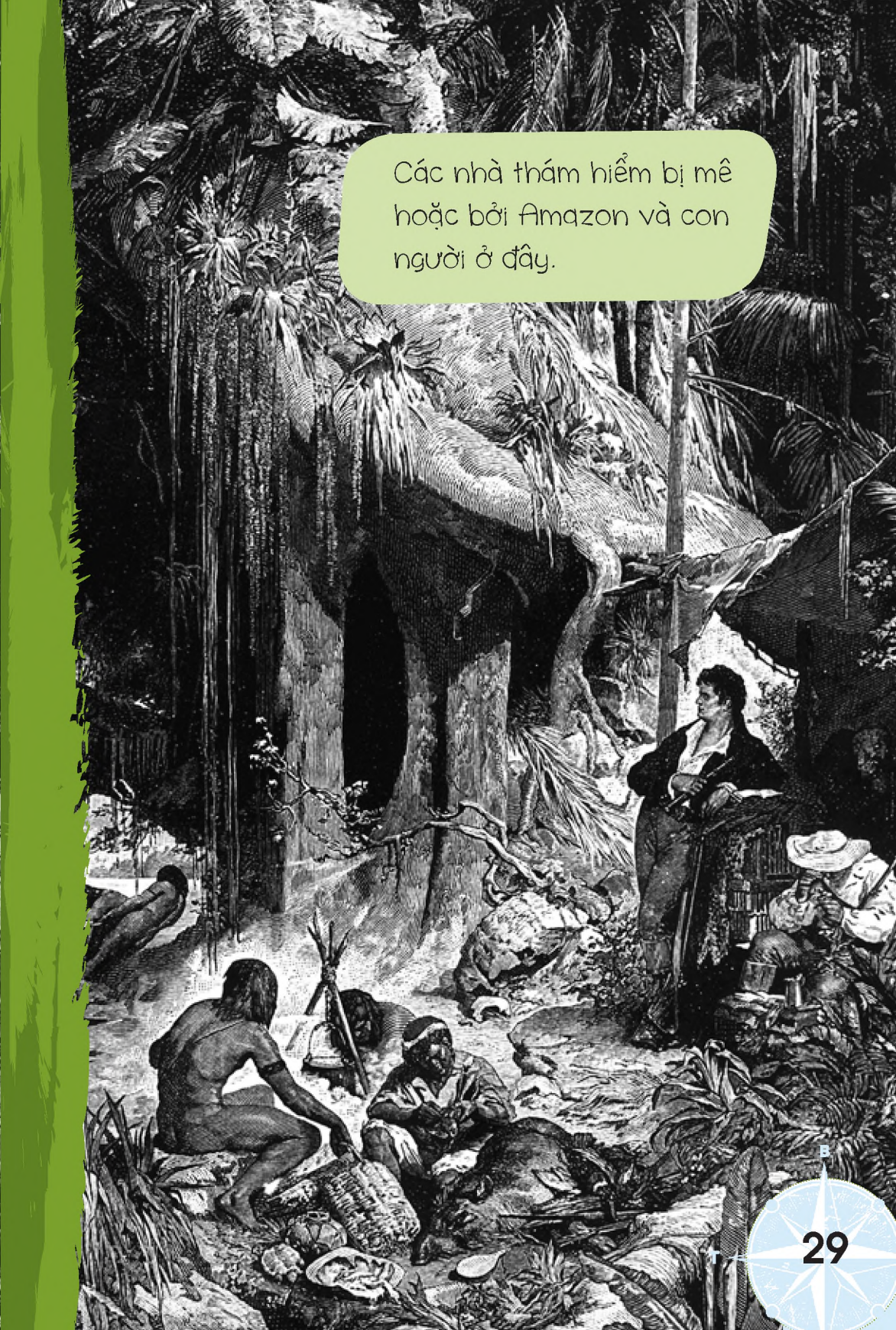
Isabela Godin đi từ Riobamba đến Cayenne.

1848-
1859:

Henry Bates thám hiểm rừng mưa nhiệt đới Amazon.

Các nhà thám hiểm bị mê
hoặc bởi Amazon và con
người ở đây.

Bảng thuật ngữ

Bệnh đại một căn bệnh nguy hiểm thường gây tử vong.

Chim ruồi loài chim nhỏ xíu có kích cỡ gần bằng một chú bướm.

Chin Toucan loài chim có cái mỏ lớn, màu sắc rực rỡ.

Chuyến thám hiểm hành trình dài để khám phá một địa điểm.

El Dorado thành phố có rất nhiều vàng, đầy ma lực

Kiệt sức tình trạng của một người không còn nhiều sức lực và quá mệt mỏi để tiếp tục làm điều gì đó.

Loạng choạng bước đi một cách lảo đảo, không vững vàng.

Người bản địa người sinh ra ở một địa điểm cụ thể. Người bản địa Amazon là người được sinh ra ở Amazon.

Trang chú dẫn

Bản đồ	4, 13, 17, 23	Mùi tên tắm độc	14
Báo đốm	6	Người bản địa	7, 14, 20
Bệnh đại	19	Nhà khoa học	26
Chim ruồi	24	Nhà trên cột chống	14
Chim toucan	24, 25	Nhện	24
Cá răng đao	6	Rừng mưa nhiệt đới	4, 5, 6, 20, 27
Dãy núi Andes	18	Rắn	6
Đại Tây Dương	14	Săn bắn	7
El Dorado	8, 9, 10	Sông Napo	12
Francisco de Orellana	10, 12, 14-15	Sông Amazon	4, 12, 14, 21, 22
Isabela Godin	16, 17, 18, 20-21	Thực vật	27
Hary Bates	22-25	Vàng	8, 9
Jean Godin	16-17, 21		
Làm nông	7		
Lũ lụt	14		

NHỮNG MẪU CHUYỆN KHÁM PHÁ
Amazon

Jane Bingham
Linh Thư *dịch*

Chịu trách nhiệm xuất bản:
Giám đốc - Tổng biên tập NGUYỄN MINH NHỰT
Biên tập và sửa bản in: ĐÀO THỊ TÚ UYÊN
Bìa: NGUYỄN LÊ DUY
Trình bày: ĐỖ VẠN HẠNH

NHÀ XUẤT BẢN TRẺ

161B Lý Chính Thắng - Quận 3 - Thành phố Hồ Chí Minh
ĐT: 39316289 - 39316211 - 38465595 - 38465596 - 39350973
Fax: 84.8.8437450 - E-mail: hophubandoc@nxbtre.com.vn
Website: <http://www.nxbtre.com.vn>

CHI NHÁNH NHÀ XUẤT BẢN TRẺ TẠI HÀ NỘI

Số 21, dãy A11, khu Đầm Trấu, p. Bạch Đằng,
q. Hai Bà Trưng, Hà Nội
ĐT: (04)37734544 - Fax: (04)35123395
E-mail: chinhanh@nxbtre.com.vn

CÔNG TY TNHH SÁCH ĐIỆN TỬ TRẺ (YBOOK)

161B Lý Chính Thắng, P.7, Q.3, Tp. HCM
ĐT: 08 35261001 – Fax: 08 38437450
Email: info@ybook.vn
Website: www.ybook.vn

Những Mẩu Chuyện Khám Phá

Amazon

Ai là những người đầu tiên đi dọc chiều dài sông Amazon?

Hãy tìm câu trả lời trong cuốn sách này!

Bộ sách **Những mẩu chuyện khám phá** giới thiệu đến độc giả những vùng đất và điểm đến danh tiếng thông qua những câu chuyện thám hiểm đầy bất ngờ. Trong quyển **Amazon** này, người đọc sẽ khám phá được rằng dòng sông và rừng mưa nhiệt đới Amazon không chỉ là nơi trú ngụ của những loài động thực vật, những người bản địa. Nó còn là một địa điểm khám phá nguy hiểm lạ thường.

